

Till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

**Förslag till reviderade riktlinjer för bistånd enligt
socialtjänstlagen (SoL) och insatser enligt lagen om
stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) till
barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning**

Remiss från kommunstyrelsen (KS-dnr 326-1319/2013)

Förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen

Olle Johnselius
stadsdelsdirektörUlrika Axelsson
verksamhetsområdeschef**Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har, för yttrande, remitterat socialnämndens förslag till reviderade riktlinjer för bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) och insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning.

Nuvarande riktlinjer antogs av kommunstyrelsen år 2002. Mot bakgrund av ändrad lagstiftning och förändringar i rättspraxis föreslås nu förtydliganden och anpassningar till gällande praxis. Härutöver gör socialnämnden vissa förtydliganden och kompletteringar utan att nuvarande innebörd förändras. Bland annat har beskrivningen av skälig levnadsnivå enligt SoL och goda levnadsvillkor enligt LSS omarbetats.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig i allt väsentligt positiv till förslaget. De förändringar som föreslås är tydliga och ger god vägledning för handläggarna i deras arbete.

Bilaga

Sammanfattningen i socialförvaltningens tj utl 2013-05-15

Remissbehandling

Kommunstyrelsen har i remissen begärt yttrande från samtliga stadsdelsnämnder, utbildningsnämnden, äldrenämnden, stadsledningskontoret, kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor, kommunstyrelsens pensionärsråd, De handikappades riksförbund (DHR) och Handikapporganisationernas riksförbund (HSO). Remisstiden sträcker sig till den 1 december 2013.

Stadsdelsnämndens råd för funktionshinderfrågor behandlade ärendet vid rådets sammanträde den 10 oktober. Rådet framförde att det inte ställer sig bakom den mera restriktiva bedömning som föreslås inom ledsagarservice enligt LSS. Detta kan leda till en begränsning för den enskilde i att kunna delta i aktiviteter. Rådet framförde även vikten av att uppföljning och kontroller genomförs kontinuerligt inom personlig assistans i syfte att regelsystem ska följas.

Socialnämndens förslag till reviderade riktlinjer

Riktlinjerna för handläggning av insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning antogs i kommunstyrelsen i april 2002. I förslaget till nu reviderade riktlinjer har nya lagregler och prejudikat arbetats in och riktlinjerna har anpassats till gällande praxis.

De nya lagregler som avses, är främst bestämmelser i SoL och LSS om kommuners ansvar för personer som behöver socialtjänstens stöd. Barnperspektivet har förstärkts och anmälningsskyldigheten enligt SoL har utökats till att gälla även vid *misstanke* om att ett barn far illa. Nya bestämmelser har införts i föräldrabalken (FB) om barns möjlighet att få vård mot en av vårdnadshavarnas vilja, om det krävs med hänsyn till barnets bästa. Vidare förtydligas stadsdelsnämndernas ansvar för stöd till anhöriga.

En ny myndighet, Inspektionen för vård och omsorg (IVO), med ansvar för tillsyn och tillstånd som rör socialtjänst och verksamhet enligt LSS har inrättats från den 1 juni 2013, vilket förts in i riktlinjerna.

Ledsagarservice

De prejudikat som återopptas i remissen är främst avgöranden från Högsta förvaltningsdomstolen om ledsagarservice enligt LSS. Prejudikaten innebär en skärpt praxis av vad som kan anses ingå i insatsen ledsagarservice och ett tydliggörande av en kommuns skyldighet att svara för merkostnader som kan uppkomma för den enskilde i samband med ledsagning.

Kostnader för personlig assistans

I avgöranden från Högsta förvaltningsdomstolen slås fast att personlig assistans för tillfälliga behov ingår i kommunens basansvar. En sådan situation kan vara om den enskildes ordinarie assistent blir sjuk och ersätts av vikarie.

Regler för ekonomiskt stöd till personlig assistans

Riktlinjerna har uppdaterats mot bakgrund av nya regler i LSS och socialförsäkringsbalken (SFB) från den 1 juli 2013. Dessa syftar till att förhindra fusk och överutnyttjande av ekonomiskt stöd till personlig assistans enligt LSS och assistansersättning enligt SFB.

Förtydliganden i de reviderade riktlinjerna

Utöver ovanstående gör socialnämnden vissa förtydliganden och kompletteringar som syftar till att förbättra riktlinjerna utan att förändra deras nuvarande innebörd. Bland annat har beskrivningen av skälig levnadsnivå enligt SoL och goda levnadsvillkor enligt LSS omarbetats. Det tydliggörs även att bedömningsinstrumentet för dokumentation, utvärdering och resultat (DUR) ska användas i alla utredningar.

Av riktlinjerna framgår att det gemensamma beräkningsunderlaget för hemtjänst som införts i paraplysystemet den 1 juli 2013 ska användas i alla individuella bedömningar för att fastställa behovet av olika hemtjänstinsatser och tidsåtgången för dessa. Vidare klargörs att rätten till daglig verksamhet inte ska påverkas av om den enskilde har t.ex. aktivitetsersättning, sjukersättning eller försörjningsstöd, om villkoren i övrigt är uppfyllda. Om den enskildes beslut om daglig verksamhet är en del i en längre planering med målet att på sikt klara arbete eller studier, kan det i en sådan övergång finnas behov av att avvakta med beslut om att avsluta insatsen.

Regler har införts i riktlinjerna som syftar till att underlätta för den enskilde i kontakterna med kommunen. Bosättningskommunen har ett sammanhållet ansvar för insatser till personer med funktionsnedsättning, oavsett om dessa ges med stöd av LSS eller SoL, och oavsett om den enskilde vistas i kommunen eller inte.

Sammanfattningen i socialförvaltningens tjänsteutlåtande bifogas.

Förvaltningens synpunkter

I allt väsentligt ställer sig förvaltningen positiv till socialnämndens förslag om reviderade riktlinjer för bistånd enligt SoL och insatser enligt LSS till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. Föreslagna ändringar och förtydliganden ökar rättssäkerheten och likabehandlingen för brukarna och vägleder handläggarna i arbetet med att utreda och bedöma behoven.
